

Milletvekilliğinin Düşmesi

Kendiliğinden:

- ⇒ Ölüm
- ⇒ Bakan olması
- ⇒ Cumhurbaşkanı seçilmek
- ⇒ Gaiplik
- ⇒ Kısıtlanması
- ⇒ Kesin hüküm giymesi

2'si mahkeme kararı ile

TBMM Kararıyla:

- ⇒ İstifa
- ⇒ Devamsızlık
- ⇒ Milletvekilliği ile bağdaşmayan görev yapma

NOT: TBMM kararıyla milletvekilliği düşen kişi 7 gün içinde Anayasa Mahkemesine iptalini isteyebilir. Karar 15 gün içinde açıklanır.

NOT: Milletvekilliğinin düşmediği haller:

Partisinden istifa etme

Dokunulmazlığın kaldırılması

TBMM Başkanı seçilme

Partisinin kapatılmasına neden olmak

Milletvekilliği ile Bağdaşmayan İşler

- ✓ Devletin aleyhine vekillik yapamazlar.
- ✓ Kamu kurum ve kuruluşlarında, devletten yardım alan dernek ve vakıflarda çalışamazlar.
- ✓ Ticaret yaparken milletvekili sıfatını kullanamaz.

TBMM Başkanlık Divanı

- ✓ Başkan vekilleri
- ✓ TBMM Başkanı
- ✓ Katip üyeler
- ✓ İdare amirleri

Bir yasama döneminde iki seçim yapılır.

İlk seçimlerin görev süresi iki yıldır.

İkinci devre seçilenler ise o yasama döneminin sonuna kadar devam eder.

Meclis başkanı seçimleri 4 turda gizli oy ile yapılır.

TBMM'nin toplandığı günden itibaren 5 gün içinde adaylar bildirir, 5 gün içinde seçim tamamlanır.

Meclis Başkanı Görev ve Yetkileri:

- ✓ Başkanlık Divanına başkanlık etmek.
- ✓ Meclisi temsil etmek.
- ✓ Genel kurul görüşmelerini yönetmek.
- ✓ Meclis toplantılarına başkanlık etmek
- ✓ Meclisi olağanüstü durumlarda dolaylı ya da doğrudan toplantıya çağırarak.

NOT: Mecliste siyasi parti = en az 20 milletvekili
parti kurma = 30

NOT: 2017 değişikliği ile TBMM Başkanı'nın Cumhurbaşkanı'nı temsil etme yetkisi kaldırılmıştır. Bu yetki CB yardımcılara aittir.

NOT: 2017 değişikliği ile siyasi parti grupları Cumhurbaşkanlığı için aday gösterebilir.

TBMM Çalışma Düzeni

Yasama Dönemi = 5 yıl

Yasama Yılı = 1 Ekim'de başlar. 30 Eylül'de sona erer.

Birleşim = Genel kurulun belli bir gününde açılan toplantı.

Oturum = Bir birleşimin ara ile bölünen kısımları.

Tatil = En fazla 3 ay.

Ara verme = 15 gün

Olağanüstü Toplantı Çağırısı:

TBMM'yi olağanüstü toplantıya TBMM Başkanı ve CB doğrudan çağırabilmektedir.

TBMM Başkanı, en az 120 MV yazılı başvurusuyla da çağırabilmektedir.

TBMM'de Nitelikli Çoğunluk Sayıları

Üye tam sayısı: 600

Toplantı yeter sayısı: 200 milletvekili

Karar yeter sayısı: 151 MV

Salt çoğunluk: 301.(Milletvekilinin devamsızlık nedeniyle düşürülmesi)

Beşte üç çoğunluk: 360 milletvekili

Genel ve özel af ilan kararı

Seçimlerin yenilenmesi

Anayasanın değiştirilmesi

Üçte iki çoğunluk: 400 MV

İlk2 turda meclis başkanı seçimi

CB ve CB yardımcılarının ve bakanların yüce divana sevk

TBMM Görev ve Yetkileri

Kanun koymak, değiştirmek ve kaldırmak.

Savaş ilanı vermek.

Anayasa değiştirmek.

Para basılmasına karar vermek.

Genel ve özel af ilanına karar vermek.

RTÜK üyeleri seçimi

Meclis Başkanı seçmek.

Kamu başdenetçisinin seçimi

Anayasa Mahkemesine üye seçimi

HSK'ye üye seçimi(2017 değişimi)

Bütçe ve Kesin Hesap Kanunlarını görüşme ve kabul etme.

Milletlerarası ant. onaylanmasını uygun bulma.

Özel Nitelikli Kanunlar

Bütçe Kanunu

Kesin Hesap Kanunu

enel ve özel af kanunu

Milletlerarası ant. uygun bulma

Genel Nitelikli Kanunlar

Borçlar Kanunu

Türk Ticaret Kanunu

Türk Medeni Kanunu

Türk Ceza Kanunu

Kanun Çıkarma Aşamaları

1. Teklif

Meclis tarafından hazırlanır.

2. Meclis Komisyonu

Teklif meclisin ilgili komisyonunda görüşülür. Sonrasında oylarak TBMM'ye sunulur.

3. TBMM'de oylanması

151 oy ile kabul edilen kanunlar CB'nin onayına sunulur.

UYARI: TBMM'de yeterli oy oranı alamayan kanunlar kadük olur. (hükümsüz sayılma)

4. Cumhurbaşkanı

Kanunları 15 gün içinde imzalayabilir ve resmi gazetede yayımlayabilir.

Kanunları isterse 15 gün içinde TBMM'ye geri gönderebilir.

Parlamento Kararları: Meclisin kanun dışındaki bütün işlemleri parlamento kararlarıdır.

TBMM iç Tüzüğünde değişiklik yapmak.

Yasama dokunulmazlığı kaldırılması.

Milletvekilliği düşürülmesi kararı

Meclisin tatile girmesi kararı

Meclis soruşturması açılması

Savaş ilanı kararı

NOT: Parlamento kararları anayasal denetime tabi değil. Ancak 3 istisna var!

TBMM İç Tüzüğü

MV dokunulmazlığının kaldırılması

MV sıfatının düşürülmesi kararı

! Bütçe Kanunu'nu Cumhurbaşkanı hazırlar. Veto edilemez!!! Yargısal denetimi Anayasa mah. yapar. CB Bütçe kanununu mali yılbaşından en az 75 gün öne meclise sunar.

Anayasa Mahkemesine Üye Seçmek:

15 üyeden oluşur. 12'sini Cumhurbaşkanı ve 3'ünü TBMM seçer.

Hakim ve Savcılar Kuruluna Üye Seçmek:

13 üyeden oluşur. 4'ünü Cumhurbaşkanı ve 7'sini TBMM seçer.

TBMM Bilgi Edinme Yolları:

Yazılı Soru(15 gün içinde açıklanır.)

Genel Görüşme

Meclis Araştırması

Meclis Soruşturması

NOT: 2017 değişikliği ile Gen Soru ve Sözlü Soru kaldırıldı.

Anayasa Değişikliği

Teklif → TBMM üye tam sayısının en az 1/3'ü (200 MV) tarafından yazılı teklifi ile olur.

Görüşme → Anayasanın değiştirilmesi teklifi en az 2 defa görüşülür. Öncelikle görüşülür. İvedilikle görüşülemez. 2. görüşme arasında en az 48 saat geçmelidir. Bu süreye ise "serinleme süresi" denir.

Karar ve Onay → Değiştirme teklifi kabulü TBMM üye tam sayısının en az 3/5'inin(360 MV) gizlioyu ile olur.

360 ve üzeri 2/3 az bir çoğunlukla kabul edilirse CB ya TBMM'ye geri gönderir ya da halk oyuna sunar.(Halk oyuna sunulması zorunlu!)

2/3(400) ve daha fazla bir çoğunlukla kabul edilirse CB ya TBMM'ye geri gönderir ya da halk oylamasına sunar. (Halk oyuna sunulması isteğe bağlı)

Cumhurbaşkanı Anayasa Değişikliğini TBMM'ye Gönderirse:

Geri gönderilen kanunu TBMM üye tam sayısının en az 3/5'i ve üzeri 2/3'ü en az bir çoğunlukla AYNEN kabul edilirse CB bu kanunu halk oyuna sunmak zorundadır.

En az 2/3(400 MV) çoğunlukla AYNEN kabul edilirse CB bu kanunu ya onaylar ya da halk oyuna sunabilir.

T.C. İdaresinin Görevleri

- ✓ Milli güvenlik sağlamak
- ✓ Kamu hizmetlerini sağlamak
- ✓ Özendirme ve Teşvik faaliyetleri yapmak.
- ✓ Planlama yapmak.
- ✓ İç Düzen(Öz Yönetim) faaliyeti
- ✓ Kolluk faaliyetlerini sağlamak

NOT: İdarenin kamuya yönelik olmayan tek faaliyeti İç Düzen(Öz Yönetim) faaliyetidir.

İdari Fonksiyon: Devletin toplumsal ihtiyaçlarını karşılamak için yürüttüğü faaliyetlerdir.

- ✓ Sürekli.
- ✓ Konusunu kamu hizmetleri oluşturur.
- ✓ İdari işlemlerle yerine getirilir.
- ✓ Amaç kamu yararını gerçekleştirmek
- ✓ Kendiliğinden harekete geçer.

İdari Kamu Hizmetleri İlkeleri

- Eşitlik
- Nesnellik
- Düzenlilik
- Değişkenlik
- Süreklilik Bedelsizlik

Kamu Düzeni Öğeleri

- Güvenlik
- Genel ahlak
- Esenlik - Dirlik
- Genel sağlık

İdari Kararların Özellikleri

- ✓ Yargısal denetime tabi olma
- ✓ Tek yanlılık ve icrailik
- ✓ Hukuka uygunluk karinesinden yararlanma

İdare Hukukuna Hakim İlkeler

- ✓ Merkezden yönetim
- ✓ Yerinden yönetim
- ✓ Kamu hizmeti
- ✓ Yetki genişliği ilkesi
- ✓ Kamu tüzel kişiliği
- ✓ İdarenin bütünlüğü ilkesi
- ✓ Kanunsuz emir

İdarenin Kanuniliği İlkesi:

İdarenin kuruluş, görev ve yetkilerinin belirlenmesi kanunla düzenlenir.

İdarenin Bütünlüğü İlkesi

- A) Hiyerarşi:** İdari makam ve görevlilerin "alt - üst" veya "emir - komuta" ile sağlanmasıdır. Başkent teşkilatı ile Taşra arasında ve her kurumun kendi içindeki bütünlüğü hiyerarşi ile sağlanır.
- B) İdari Vesayet:** İdari kuruluşların özerkliğini sağlamak amacıyla denetlemeye tabi olmasıdır.

Yetki Genişliği İlkesi

Merkezden yönetimin taşrada etkin bir şekilde işleyişini sağlamak için yalnızca il idaresinde valiye tanınmış karar alabilme ve uygulama yetkisidir.

KOLLUK: İdarenin kamu düzenini sağlamak, korumak amacıyla yaptığı faaliyetlerdir.

Adli Kolluk:

- ✓ Kamu düzeni bozulduktan sonra harekete geçer.
- ✓ Bastırıcı kolluktur.
- ✓ Adli makamların emrinde çalışır.

İdari Kolluk:

- ✓ Kamu düzeni bozulmadan önce faaliyete geçer ve kamu düzeninin bozulmaması için gerekli tedbirleri alır.
- ✓ Önleyici kolluktur.

Genel İdari Kolluk Makamları:

- Vali
- İçişleri Bakanı
- Kaymakam

Kolluk Personeli:

- Polis
- Jandarma
- Bekçi

NOT: Emniyet Genel Müdür. Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığı İçişleri Bakanlığına bağlıdır.

İdarenin Yönetim Şekilleri

1. Merkezden Yönetim

Faydaları

- Güçlü bir devlet yönetimi oluşur.
- Daha az harcama yapılır.
- Mali denetim kolaydır.
- Tek tip hizmetler sunulur.

Sakıncaları

- Demokratikliğe uygun değildir.
- Bürokrasi ve Kırtasiyeciliği artırır.
- Yöresel ihtiyaçlar göz ardı edilir.

2. Yerinden Yönetim

Yararları

- Demokrasiye uygundur.
- Mali denetim zordur.
- Yöresel ihtiyaçlara uygun yürütülür.

Sakıncaları

- Hizmetler tek tip olmaz.
- Mali denetim zordur.
- Devlet bütünlüğü sarsılabilir.
- Partizanca uygulamalara yol açar.

Kamu Tüzel Kişiliği

Anayasada Kamu Tüzel Kişiliği Belirtileri

- ☞ Köy İdaresi
- ☞ İl Özel İdareleri
- ☞ Belediye
- ☞ Üniversite
- ☞ TRT
- ☞ Odalar, Barolar
- ☞ Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kuruluşları

Taşra Teşkilatı Özellikleri

- ✓ Merkez tarafından atanırlar.
- ✓ Aynı tüzel kişilikleri ve bütçeleri yoktur.
- ✓ Yönetmelik çıkaramazlar.

Vali: Yetki genişliğine sahiptir. İl'in en büyük mülki amiridir. İçişleri Bakanı teklifiyle Cumhurbaşkanı tarafından atanır.

Kaymakam: Cumhurbaşkanı onayı ile atanır. İlçe idaresinin en üst hiyerarşik amiridir.

NOT: Kaymakam Cumhurbaşkanı'nın temsilcisidir.

Yerel Yerinden Yönetim Özellikleri

- ✓ Yönetmelik çıkarabilirler.
- ✓ Aynı kamu tüzel kişilikleri vardır.
- ✓ Merkezden ayrı karar organları vardır.

Belediye Başkanlığı

- ✓ Kurulması için nüfus en az 5. 000 olmalı.
- ✓ Müşterek kararname ile kurulur.
- ✓ Başında Belediye Başkanı vardır.
 - Geçici olarak görevden uzaklaştıran "İçişleri bakanı"
 - Görevine son veren "Danıştay"

Büyükşehir Belediyesi:

- ✓ Nüfusu 750.000'den fazla olan iller
- ✓ Kanun ile kurulur.
- ✓ En son büyükşehir olan ilimiz "Ordu".

Köy: İçişleri Bakanlığı kararı ile kurulur.

- ✓ 150 - 2000 nüfus.
- ✓ Başında Muhtar vardır.

Muhtar:

- ✓ Köy derneği tarafından seçilir.
- ✓ Siyasi partiler muhtarlık seçiminde aday gösteremez.

İhtiyar Heyeti:

- ✓ Köy derneği tarafından seçilir.
- ✓ İmam ve öğretmen doğal üyelerdir.
- ✓ Salmaya ve imeceye karar verir.

Salma: Köyün ortak işlerini gerçekleştirmek için köy halkından toplanan paraya denir.

İmece: Köy işlerinin köy halkı tarafından el birliğiyle gerçekleştirilmesi.

İDARİ TEŞKİLAT YAPISI

MERKEZDEN YÖNETİM

Başkent Teşkilatı

- Cumhurbaşkanı
- Cumhurbaşkan Yardımcıları

Yardımcı Kuruluşlar

- Danıştay
- Sayıştay
- MGK
- Ekonomik ve Sosyal Konsey

Taşra Teşkilatı

→ İl Genel İdare

- Vali
- İl Genel Meclisi
- İl İdare Şube Başkanları

→ İlçe İdare

- Kaymakam
- İlçe İdare Kurulu
- İlçe İdare Şube Başkanları

→ Bölge İdare

YERİNDEN YÖNETİM

Yerel Yerinden

→ İl Özel İdare

- Vali
- İl Genel Meclisi
- İl Encümeni

→ Belediye İdare

- Belediye Başkanı
- Belediye Meclisi
- Belediye Encümeni

→ Köy İdare

- Muhtar
- Köy Derneği
- Köy ihtiyar Heyeti

Hizmet Yerinden

- İktisadi Kamu Kurum
- İdari Kamu Kurumları
- Sosyal Kamu Kurum
- Kamu Kurumu Niteliğindeki Meslek Kuruluşları
- Bilimsel, Teknik ve Kamu Kurumları

8. Aşağıdakilerden hangisi Türk Ticaret Kanunu'nun temel kitaplarından biri değildir?

- A) Fail
- B) Suçun konusu
- C) Fiil
- D) Taksir
- E) Suçun nitelikleri unsurları

9. 16 yaşında ayırt etme gücüne sahip bir kişi fiil ehliyeti bakımından hangi gruba girer?

- A) Tam ehliyetli
- B) Tam ehliyetsiz
- C) Sınırlı ehliyetli
- D) Sınırsız ehliyetli
- E) Sınırlı ehliyetsiz

10.

- I. Örf ve âdet hukuku.
- II. Kanun
- III. Uluslararası antlaşmalar

Yukarıdakilerden hangileri pozitif hukuk kurallarına örnek gösterilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) I, II ve III

11. Aşağıdakilerden hangisi hukuk kurallarının yaptırımları arasında değildir?

- A) Tazminat
- B) Cebri icra
- C) Genel müsadere
- D) Ceza
- E) İdari işlemde iptal

12. Kanun koyucunun bilerek ve isteyerek bıraktığı kanun boşluğu aşağıdakilerden hangisiyle ifade edilir?

- A) Hukuk boşluğu
- B) Kural içi boşluk
- C) Açlık boşluk
- D) Gerçek kanun boşluğu
- E) Örtülü boşluk

13. Akıl hastası M'nin tam ehliyetli F ile yaptığı evlilik aşağıdaki yaptırım türlerinden hangisine tabidir?

- A) Yokluk
- B) Nisbi butlan
- C) Tek taraflı bağlamsızlık
- D) Mutlak butlan
- E) Cebri icra

14. Aşağıdakilerden hangisi yapısına göre devlet şekillerinden federal devlete örnek gösterilemez?

- A) Rusya
- B) ABD
- C) Fransa
- D) Avusturya
- E) Almanya

15. Aşağıdakilerden hangisi ceza hukukuna hâkim olan unsurlar arasında yer almaz?

- A) Kusurlu ceza olmaz ilkesi
- B) Cezalandırmada adalet ve eşitlik ilkesi
- C) Cezaların şahsiliği ilkesi
- D) Kanunilik ilkesi.
- E) Ümanizim ilkesi.

TEST SORULARI II

1. Seçimlerin yenilenmesi kararının TBMM tarafından verildiği durumlarda seçim tarihini belirlemeye aşağıdakilerden hangisi yetkilidir?

- A) Bakanlar Kurulu
- B) Cumhurbaşkanlığı
- C) TBMM
- D) Başbakan
- E) Meclis başkanı

2. TBMM içtüzüğü'ne göre en az kaç milletvekiline sahip siyasi partiler Mecliste grup kurma hakkına sahiptir?

- A) 10
- B) 20
- C) 30
- D) 40
- E) 50

3. TBMM üyelerinin ödenek, yolluk ve emeklilik işlemleri aşağıdakilerden hangisi ile düzenlenir?

- A) Kanun
- B) Kanun hükmünde kararname
- C) Tüzük
- D) İç tüzük
- E) Yönetmelik

4. Aşağıdakilerden hangisi TBMM'nin görev ve yetkilerinden biri değildir?

- A) Anayasayı değiştirmek
- B) Kanun hükmünde kararnameleri onaylamak
- C) Cumhurbaşkanı seçmek
- D) Anayasa Mahkemesine üye seçmek
- E) Sıkı yönetim ilan kararını onaylamak

5. Aşağıdaki parlamento kararlarından hangisi Anayasa Mahkemesi tarafından iptal edilebilir?

- A) Milletvekilliğinin düşürülmesi
- B) Sıkıyönetim ilan etmek
- C) Savaş ilanı
- D) TBMM seçimlerinin yenilenmesi
- E) Tatil ya da ara verme kararı

6. TBMM'de bir üyenin belli konuda ve altı ayı geçmemek koşuluyla geçici görev alabilmesi aşağıdakilerden hangisinin kararına bağlıdır?

- A) Meclis Genel Kurulu
- B) Bakanlar Kurulu
- C) Meclis başkanı
- D) Anayasa Mahkemesi
- E) Cumhurbaşkanı

7. Aşağıdakilerden hangisi TBMM'nin görev ve yetkileri arasında değildir?

- A) Kanun koymak
- B) Yüksek mahkemeleri denetlemek
- C) Para basılmasına karar vermek
- D) Hükümeti denetlemek
- E) Genel ve özel af ilanına karar vermek

8. Cumhurbaşkanı seçimlerin yenilenmesi kararı alırken anayasaya göre aşağıdakilerden hangisine danışmak zorundadır?

- A) Meclis başkanı
- B) Yüksek Seçim Kurulu
- C) Bakanlar Kurulu
- D) Başbakan
- E) Meclis grup başkanları

9. Meclis başkanı aşağıdaki durumlardan hangisinde cumhurbaşkanına vekâlet edemez?

- A) Hastalık
- B) Yurt içi gezi
- C) Çekilme
- D) Yurt dışına çıkma
- E) Ölüm

10. Türkiye için savaş hukukunun yürürlüğe girmesini gerektiren hallerde savaş hali ilanına Bakanlar Kurulunun isteği üzerine aşağıdakilerden hangisi karar verir?

- A) TBMM
- B) Cumhurbaşkanı
- C) TBMM başkanı
- D) Başbakan
- E) Dışişleri bakanı

11. Aşağıdakilerden hangisinde ülkemizde uygulanan seçim sistemi doğru verilmiştir?

- A) D'Hondt sistemi
- B) Liste usulü çoğunluk sistemi
- C) Milli bakiye sistemi
- D) Mutlak çoğunluk sistemi
- E) Seçim barajı sistemi

12. Aşağıdaki hukuk normlarından hangisi yasamanın asli bir yetki olmasının istisnası olarak gösterilebilir?

- A) Kanun
- B) Kanun hükmünde kararname
- C) Olağanüstü hal kanun hükmünde kararnamesi
- D) Tüzük
- E) Yönetmelik

13. Yüksek Seçim Kurulu hangi yılda kurulmuştur?

- A) 1921
- B) 1924
- C) 1950
- D) 1971
- E) 1982